

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-398-9-49>

PEDAGOGICAL MANAGEMENT OF ECONOMIC EDUCATION

ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасний розвиток глобалізаційних процесів суттєво вплинув на характер, структуру, загальний композит секторальних характеристик педагогічного менеджменту. При цьому надзвичайно важливим стало глибинне розуміння орієнтирів визначеності трансформацій, а також особливостей тієї чи іншої науки та динаміки затребуваності модерних освітніх продуктів у сталому і, водночас, турбулентному суспільстві. Доволі показовими при цьому є вважати економічні науки а також управління наявною освітньою інфраструктурою. Слід зазначити, що сучасна система педагогічного менеджменту зазнало важливих зрушень з огляду на утвердження в освіті глобальних трансформаційних змін. Зокрема йдеться про новітню соціальну конструкцію, яку запропонував Th. Risse [1], глобальний культурний аналіз за J. Tomlinson [2], концепцію людинократії Г. Гемела та М. Заніні, в якій чітко сформовані її сучасні принципи (практика, власність, ринки, меритократія громади, відкритість, експерименти, протиріччя) [3]. З-поміж інших методологічних підходів важливе місце посідає фундаментальна праця Г. Драйдена і Дж. Вос «Революція у навчанні», в якій ці відомі автори чітко обґрунтували шістьнадцять основних тенденцій, які формуватимуть найближче майбутнє (швидкісна комунікація, світ без економічних кордонів, камені об'єднання світової економіки, інтернет-торгівля, інтернет-навчання, зростання сфери послуг, зміна форм праці, культурний націоналізм, триумф особистості тощо) [4, с. 35–84]. Утім велику кількість новітніх моделей навчання, яку пропонують автори (групування, акредитація, фундація та інших) [4, с. 489–515] без сумніву можна було б використати в процесі прогнозування та планування освітньої активності, щоправда з певними обмеженнями, адже експертна оцінка того, що ж насправді є більш валідною, однак саме вона залишається поза увагою.

Прямо протилежний підхід (повернення до першооснов, змінюємо метафору, змінюємо школу, директиви для директорів, повернення до сім'ї) запропонували відомі західні дослідники К. Робінсон, Л. Ароніка [5].

На їх думку найважливішими особливостями сучасної економічної освіти є чітке розмежування теорії, котра швидше за все знаходиться в «методологічному» пошуку нових ідентифікаційних підходів, які б прийшли на зміну неокейнсіанству і неолібералізму, а також бізнесу, котрий орієнтований на прагматичне усвідомлення концепцій «прибутку», «вигода», «ефективність підприємства» тощо. Також констатується, що добре відомі усім «Економікс», на якому виросло не одне покоління фахівців з економіки втратив колишню привабливість, адже делокалізована підприємницька активність, платформи, глобальні мережі, кластери, аутсорсінг та інші форми нетрадиційних моделей організації бізнесу по-іншому визначають умовні ранги глобально-секторальної взаємодії провідних учасників міжнародного ринку. Зазнає змін також управлінська складова економічної освіти, яка відтепер має значну кількість нових характеристик та інформаційних рівнів. Зокрема йдеться про таке:

- змінюється композитний підхід до формування навчальних планів і програм, які відтепер повинні бути більш оптимізованими і орієнтованими на здобуття затребуваних практичних знань, формування критичного мислення, вмій та навичок;

- вкрай корисним визначається практичний досвід випускників економічних закладів вищої освіти. Виробнича практика, яка у минулі часи носила в окремих випадках формальний характер, відтепер переміщується на авангардні позиції і стає найважливішим етапом підготовки фахівців;

- з-поміж викладачів університетів значно зростає прошарок практичних працівників, здатних сформуванати у студентів стійкі бізнесові компетенції максимально адаптовані до реального конкурентного середовища;

- наукові ступені (Ph.D., D.S) є важливими, утім вони не повинні бути домінуючими при проведенні акредитацій підготовці бізнесменів та економістів-практиків;

- має зазнати суттєвих змін фактично середньовічна система управління університетами, відділеннями економічними факультетами, студенти яких прагнуть до реальної самореалізації в межах панівної тенденції часу – студентоцентризму;

- зростання числа учасників міжнародної академічної мобільності суттєво впливає на якість і привабливість економічної освіти, проте потребує чіткого регулювання з боку менеджменту університетів, а також консорціумів, асоціацій, академічних мереж на національному та глобальному рівнях;

- має зазнати змін існуююча зараз система управлінського регулювання діяльності університетів, які прагнуть отримати реальну

автономію і меншою мірою залежати від «бюрократичного менеджменту» з боку профільних міністерств і відомств, тощо.

Наведені вище аргументи значною мірою відображають трендовість економічної освіти, її можливі преференції та траєкторію розвитку тих фундаментальних змін, які забезпечуватимуть не лише активну академічну мобільність студентів, викладачів та керівництва закладів вищої освіти, а й науково-креативне просування майбутніх здобутків цієї важливої для нас сфери.

Література:

1. Riss Th. *Social Constructivism Meets Globalisation Globalisation Theory. Approaches and Controversies* / Ed. By David Held and Anthony McGrew. Cambridge : Polsty Press. 2008. P. 126–147.

2. Tomlinson J. *Globalization and Cultural Analysis. Globalisation Theory. Approaches and Controversies* / Ed. By David Held and Anthony McGrew. Cambridge : Polsty Press. 2008. P. 148–170.

3. Гемел Г., Занін М. Людинократія. Створення компаній, у яких люди – понад усе / Пер. з англ. Дмитро Кожедуб. Київ. Лабораторія. 2021. 320 с.

4. Драйден Г., Вос Дж. Революція у навчанні / Пер. з англ. Мирослава Товкало. Дьвів. Літопис. 541 с.

5. Робінсон К., Ароніка Л. Школа майбутнього. Революція у вищій школі, що назавжди змінить освіту / Пер. з англ. Ганна Левів. Львів. Літопис. 2018. 256 с.